

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 16 juni 2016*

”Begäran om förhandsavgörande — Jordbruk — Socker — Produktionsavgift — Rätt till återbetalning — Lagrat socker som inte exporterats — Obehörig vinst — Näringsfrihet — Beräkningsmetod”

I mål C-96/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Tribunal de grande instance de Nanterre (förstainstansdomstol i Nanterre, Frankrike) genom beslut av den 22 januari 2015, som inkom till domstolen den 26 februari 2015, i målet

Saint Louis Sucre, tidigare Saint Louis Sucre SA,

mot

Directeur général des douanes et droits indirects,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L. Bay Larsen (referent) samt domarna D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan och M. Vilaras,

generaladvokat: E. Sharpston

justitiesekreterare: handläggaren V. Tourrès,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 november 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Saint Louis Sucre, genom S. Le Roy, avocat, samt genom H.-J. Prieß och C. Pitschas, Rechtsanwälte,
- Frankrikes regering, genom D. Colas, A. Daly, J. Bousin och C. Candat, samtliga i egenskap av ombud,
- Belgiens regering, genom M. Jacobs och J.-C. Halleux, båda i egenskap av ombud, biträdda av B. De Moor och M. Keup, avocats,
- Europeiska kommissionen, genom B. Schima, P. Ondrůšek och A. Lewis, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: franska.

och efter att den 28 januari 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 15.2 och 15.8 i rådets förordning (EG) nr 1260/2001 av den 19 juni 2001 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 178, 2001, s. 1) samt giltigheten i förhållande till denna rättsakt av kommissionens förordning (EG) nr 164/2007 av den 19 februari 2007 om fastställande av produktionsavgifter för socker för regleringsåret 2005/06 (EUT L 51, 2007, s. 17).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Saint Louis Sucre, tidigare Saint Louis Sucre SA, och Directeur général des douanes et droits indirects (generaldirektören vid myndigheten för tull och indirekt skatt), angående beloppet av de avgifter som betalats under regleringsåret 2005/06 i samband med finansieringen av den gemensamma organisationen av marknaden för socker.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skälen 9–13 och 15 i förordning nr 1260/2001 hade följande lydelse:
 - ”(9) Skälen till att [Europeiska] gemenskapen fortfarande tillämpar en ordning med produktionskvoter för socker, isoglukos och inulinsirap är i dagens läge fortfarande giltiga. Vissa ändringar av ordningen har emellertid gjorts mot bakgrund av den senaste tidens utveckling när det gäller produktionen och för att ge gemenskapen de möjligheter som behövs för att på ett rättvist men effektivt sätt sörja för att producenterna själva får bära den fulla kostnaden för avsättning av det överskott som finns inom gemenskapen till följd av bristande balans mellan produktion och konsumtion och för att gemenskapen skall kunna fullgöra de skyldigheter som följer av de avtal som slöts inom ramen för de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan, nedan kallade GATT-avtalen, som godkändes genom [rådets] beslut 94/800/EG [av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1, svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3)].
 - (10) ... ordningen med kvoter [bör] bibehållas för regleringsåren 2001/2002–2005/2006.
 - (11) Den gemensamma organisationen av marknaden för socker grundar sig dels på principen att producenterna har fullständigt finansiellt ansvar under varje regleringsår för de förluster som uppstår när den gemenskapsproduktion inom ramen för kvoterna som överstiger den interna efterfrågan måste avsättas och dels på en ordning med pris- och avsättningsgarantier som varierar beroende på det individuella företagens produktionskvoter. Produktionskvoterna för socker fördelas till vart och ett av företagen på grundval av deras faktiska produktion under en viss referensperiod.
 - (12) ... Det är lämpligt att behålla systemet med självfinansiering när det gäller produktionsavgifterna inom sektorn och ordningen med produktionskvoter.

(13) Således säkerställs principen om finansiellt ansvar genom bidragen från producenterna, som tas ut i form av en basproduktionsavgift på all produktion av A- och B-socker men som är begränsad till 2 % av interventionspriset för vitsocker, samt av en B-avgift som tas ut på produktionen av B-socker, men som inte får vara högre än 37,5 % av samma pris. Under vissa omständigheter betalar isoglukosproducenterna och inulinsirapsproducenterna en del av dessa bidrag. ...

...

(15) Under vissa regleringsår kan omfattningen av de produktionskvoter som tilldelats de enskilda företagen inom sektorn för socker förorsaka att exportvolymen överstiger vad som fastställs i [det jordbruksavtal som ingåtts inom ramen för GATT-avtalen], beroende på konsumtion, produktion, import, storlek på lagren och övergångslagren samt på den förväntade genomsnittliga förlust som skall bäras genom självfinansiering. Således måste de garantier som följer av kvoterna kunna anpassas under varje regleringsår för att gemenskapen skall kunna fullgöra sina åtaganden.”

4 I artikel 1.2 e–g i förordning nr 1260/2001 definierades ”A-socker” och ”B-socker” som den kvantitet socker som företaget i fråga tillverkade enligt A- respektive B-kvoten och som hänförde sig till ett visst regleringsår, medan ”C-socker” definierades som den kvantitet socker som producerades under ett visst regleringsår och som producerades antingen av ett företag utöver summan av dess A- och B-kvoter eller av ett företag som inte hade någon kvot.

5 Kapitel 2 i förordning nr 1260/2001 hade rubriken ”Kvotssystem” och innehöll artiklarna 10–21 i förordningen. I artikel 10 i förordningen föreskrevs följande:

”1. Kapitel 2 skall tillämpas på regleringsåren 2001/2002–2005/2006.

2. Baskvantiteterna för produktion av A- och B-socker ... skall vara de som fastställs i artikel 11.2.

3. För att gemenskapens åtaganden inom ramen för [Världshandelsorganisationens avtal om jordbruk] ... skall kunna genomföras kan avsättningsgarantierna för socker isoglukos och inulinsirap som producerats inom ramen för kvoterna minskas för ett eller flera regleringsår.

4. För tillämpningen av punkt 3 skall det, före den 1 oktober, för varje regleringsår fastställas en garantikvantitet inom ramen för kvoterna med ledning av den beräknade produktionen, importen, förbrukningen, lagringen, överföringen och det överskott som kan exporteras samt den förväntade genomsnittliga förlust som belastar systemet för självfinansiering enligt artikel 15.1 d. När dessa beräkningar visar att det överskott som kan exporteras för regleringsåret i fråga överstiger maximigränsen i överenskommelsen, skall garantikvantiteten minskas med skillnaden ...”

6 Enligt artikel 11 i förordning nr 1260/2001 fastställdes för varje medlemsstat A- och B-baskvantiteter för produktion som producenterna skulle tilldelas som A- och B-kvoter. Enligt artikel 13 fick C-socker inte avsättas på den inre marknaden utan skulle antingen exporteras i obearbetat skick före den 1 januari efter utgången av det aktuella regleringsåret eller överföras i enlighet med artikel 14 i förordningen.

7 I artikel 14.1 i nämnda förordning föreskrevs följande:

”Vart och ett av företagen får besluta att helt eller delvis överföra den kvantitet socker som företaget tillverkar utöver sin A-kvot till påföljande regleringsår, varvid denna tillverkning skall räknas som en del av det årets produktion. Detta beslut skall vara oåterkalleligt.

Varje företag kan besluta att till följande regleringsår föra över hela eller delar av produktionen av A-socker och B-socker som blivit produktion av C-socker genom tillämpning av artikel 10.3–6, varvid denna tillverkning skall räknas som en del av det årets produktion. Detta beslut skall vara oåterkalleligt.
...”

8 I artikel 15 i samma förordning föreskrevs följande:

”1. Före utgången av varje regleringsår skall följande uppgifter fastställas:

- a) Beräknad produktion av A- och B-socker, A- och B-isoglukos och A- och B-inulinsirap under det aktuella regleringsåret.
- b) Beräknad kvantitet socker, isoglukos och inulinsirap som avyttras för konsumtion inom gemenskapen under det aktuella regleringsåret.
- c) Det överskott som kan exporteras, vilket erhålls genom att kvantiteten enligt a minskas med kvantiteten enligt b.
- d) Beräknad genomsnittlig förlust eller intäkt per ton socker för de exportåtaganden som gjorts med avseende på det aktuella regleringsåret.

Den genomsnittliga förlusten eller intäkten skall vara lika med skillnaden mellan det totala bidragsbeloppet och det totala avgiftsbeloppet för den totala kvantitet för vilken exportåtaganden gjorts.

- e) En uppskattning av den totala förlusten eller den totala intäkten, vilken erhålls genom att det överskott som avses i c multipliceras med den genomsnittliga förlust eller intäkt som avses i d.

2. Före utgången av regleringsåret 2005/2006 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10.3–6 skall följande fastställas kumulativt för regleringsåren 2001/2002–2005/2006:

- a) Det överskott som kan exporteras, framräknat på grundval av den slutgiltiga produktionen av A- och B-socker, A- och B-isoglukos, A- och B-inulinsirap, å ena sidan, och den slutgiltiga kvantitet socker, isoglukos och inulinsirap som avsatts för förbrukning inom gemenskapen, å andra sidan.
- b) Den genomsnittliga förlust eller intäkt per ton socker som uppkommit vid fullgörandet av de totala exportåtagandena i fråga, beräknad i enlighet med bestämmelserna i punkt 1 d andra stycket.
- c) Den totala förlusten eller intäkten, beräknad genom att det överskott som avses i a multipliceras med den genomsnittliga förlusten eller intäkten enligt b.
- d) Totalsumman av de basproduktionsavgifter och B-avgifter som tagits ut.

Den beräknade totala förlusten eller intäkten enligt punkt 1 e skall justeras på grundval av skillnaden mellan de belopp som fastställts enligt c och d.

3. Om fastställelsen av de uppgifter som avses i punkt 1, efter justering i enlighet med punkt 2 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 18.1, resulterar i en beräknad total förlust, skall denna förlust divideras med den beräknade produktionen av A- och B-socker, A- och B-isoglukos samt A- och B-inulinsirap under det aktuella regleringsåret. Ett belopp som motsvarar det tal som på så sätt räknas fram skall tas ut av de tillverkande företagen som en basproduktionsavgift på deras produktion av A- och B-socker, A- och B-isoglukos samt A- och B-inulinsirap.

...

8. Tillämpningsföreskrifter till denna artikel skall utfärdas i enlighet med förfarandet i artikel 42.2 och skall särskilt avse

— de avgiftsbelopp som skall tas ut,

...”

- 9 Av artikel 6.4 i kommissionens förordning (EG) nr 314/2002 av den 20 februari 2002 om tillämpningsföreskrifter för kvotsystemet inom sektorn för socker (EGT L 50, 2002, s. 40), i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EG) nr 1140/2003 av den 27 juni 2003 (EUT L 160, 2003, s. 33) framgår följande:

”Den kvantitet som saluförs för konsumtion inom gemenskapen, vilket skall konstateras med tillämpning av artikel 15.1 b och 15.2 a i förordning ... nr 1260/2001, skall fastställas på grundval av de sammanlagda kvantiteterna uttryckta i vitsocker av det socker och den sirap som avses i artikel 1.1 a, b, c och d, av isoglukos och av insulinsirap

- a) i lager vid regleringsårets början,
- b) producerat inom A- och B-kvoterna,
- c) importerat i obearbetat skick,
- d) som ingår i bearbetade importerade produkter.

Från den summa som avse[s] i första stycket skall dras av de kvantiteter uttryckta i vitsocker, av socker, isoglukos och inulinsirap,

- a) exportera[de] i obearbetat skick,
- b) som ingår i bearbetade exporterade produkter,
- c) i lager vid slutet av regleringsåret,
- d) som har givit rätt till det produktionsbidrag som avses i artikel 7.3 i förordning ... nr 1260/2001.

Uppgifter om de kvantiteter som avses i c och d första stycke[t] samt i a och b andra stycket skall hämtas från Eurostats databaser och skall i brist på fullständiga data för ett regleringsår avse de senast tillgängliga tolv månaderna. ...

...”

- 10 Förordning nr 1260/2001 upphävdes och ersattes av rådets förordning (EG) nr 318/2006 av den 20 februari 2006 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EUT L 58, 2006, s. 1), vilken upphävdes och ersattes av rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (”förordningen om en samlad marknadsordning”) (EUT L 299, 2007, s. 1, rättad genom EUT L 63, 2010, s. 30), vilken i sin tur har upphävts och ersatts med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 2013, s. 671).

11 Skäl 19 i förordning nr 318/2006 hade följande lydelse:

”En produktionsavgift bör införas som ett bidrag till finansieringen av utgifter i samband med den gemensamma organisationen av marknaden för socker.”

12 Artikel 8 i den förordningen hade rubriken ”Tilläggskvot för socker”. Av artikel 8.1 och 8.3 framgick följande:

”1. Senast den 30 september 2007 får varje sockerföretag ansöka hos den medlemsstat där det är etablerat om en tilläggskvot för socker.

...

3. En engångsavgift på 730 [euro] skall tas ut för de tilläggskvoter som företagen tilldelats enligt punkterna 1 och 2. Den skall tas ut per ton tilldelade tilläggskvoter.”

13 Artikel 16 i nämnda förordning hade rubriken ”Produktionsavgift”. I artikel 16.1 och 16.2 föreskrevs följande:

”1. Från och med regleringsåret 2007/2008 skall en produktionsavgift tas ut av företagen för deras socker-, isoglukos- och inulinsirapkvoter.

2. Avgiften skall vara 12 [euro] per ton kvotsocker och kvotinulinsirap. För isoglukos skall avgiften vara 50 % av produktionsavgiften för socker.”

14 Artikel 32 i förordning 318/2006 hade rubriken ”Exportbidrag”. I artikel 32.1 och 32.2 föreskrevs en möjlighet att införa ett exportbidrag för socker, isoglukos och inulinsirap.

15 Artikel 44 i nämnda förordning, med rubriken ”Övergångsbestämmelser”, hade följande lydelse:

”Åtgärder får antas i enlighet med förfarandet i artikel 39.2 för att

a) underlätta övergången från marknadsläget under regleringsåret 2005/2006 till marknadsläget under regleringsåret 2006/2007, särskilt genom att sänka den kvantitet som får tillverkas enligt kvot, och övergången från förordning ... nr 1260/2001 till den här förordningen,

och

b) säkerställa att gemenskapen uppfyller sina internationella förpliktelser vad avser C-socker enligt artikel 13 i förordning ... nr 1260/2001 utan störningar på gemenskapens marknad för socker.”

16 Av skäl 8 i kommissionens förordning (EG) nr 493/2006 av den 27 mars 2006 om övergångsbestämmelser inom ramen för reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för socker och om ändring av förordningarna (EG) nr 1265/2001 och (EG) nr 314/2002 (EUT L 89, 2006, s. 11) framgår följande:

”För att beräkna, fastställa och ta ut produktionsavgifter under regleringsåret 2005/06 bör man efter den 30 juni 2006 fortsätta att tillämpa vissa bestämmelser i ... förordning ... nr 314/2002 ... och i kommissionens förordning (EG) nr 779/96 av den 29 april 1996 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EEG) nr 1785/81 i fråga om informationslämnande inom sockersektorn [(EGT L 106, 1996, s. 9)]. Avgifterna beräknas på grundval av statistiska uppgifter som uppdateras regelbundet. Eftersom det är sista gången man fastställer avgifter för hela perioden från regleringsåret 2001/02 till regleringsåret 2005/06 utan att det, som under tidigare år, finns möjlighet att vid en senare tidpunkt

justera beräkningarna på grundval av uppdaterade uppgifter, bör avgifterna beräknas och fastställas den 15 februari 2007. Syftet är att garantera att beräkningarna blir tillförlitliga och att relevanta statistiska uppgifter används.”

17 Artikel 6 i förordning nr 493/2006 har följande lydelse:

”Förordning ... nr 314/2002, med ändringar enligt den här förordningen, skall vara tillämplig när det gäller fastställande och uttag av produktionsavgifter för regleringsåret 2005/06, inbegripet korrigeringar av beräkningen av avgifter för regleringsåren 2001/02–2004/05 enligt artikel 15.2 i förordning ... nr 1260/2001.”

18 I artikel 12 i förordning nr 493/2006 föreskrivs följande:

”Förordning ... nr 314/2002 skall ändras på följande sätt:

...

3. Artikel 8 skall ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:

’När det gäller regleringsåret 2005/06 skall de belopp och koefficienter som avses i led a respektive b i första stycket fastställas före den 15 februari 2007.’

...”

19 Produktionsavgifterna för regleringsåret 2005/06 fastställdes i förordning nr 164/2007. Efter det att domstolen meddelat domen av den 8 maj 2008, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-5/06 och C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260), antog kommissionen förordningen (EG) nr 1193/2009 av den 3 november 2009 om ändring av förordningarna (EG) nr 1762/2003, (EG) nr 1775/2004, (EG) nr 1686/2005 och (EG) nr 164/2007 samt om fastställande av produktionsavgifter för socker för regleringsåren 2002/03, 2003/04, 2004/05 och 2005/06 (EUT L 321, 2009, s. 1). Efter det att domstolen ogiltigförklarade förordning nr 1193/2009 i sin dom av den 27 september 2012, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-113/10, C-147/10 och C-234/10, EU:C:2012:591), antog Europeiska unionens råd förordning (EU) nr 1360/2013 av den 2 december 2013 om fastställande av produktionsavgifterna inom sockersektorn för regleringsåren 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 och 2005/06, av den koefficient som krävs för beräkning av tilläggsavgiften för regleringsåren 2001/02 och 2004/05 och av de belopp som sockerproducenterna ska betala till säljarna av sockerbetor med avseende på skillnaden mellan de maximala avgifterna och de avgifter som ska tas ut för regleringsåren 2002/03, 2003/04 och 2005/06 (EUT L 343, 2013, s. 2).

20 Genom kommissionens förordning (EG) nr 958/2006 av den 28 juni 2006 om en stående anbudsinfordran för regleringsåret 2006/07 för fastställande av exportbidrag för vitsocker (EUT L 175, 2006, s. 49) genomfördes en sådan anbudsinfordran.

21 En ny anbudsinfordran organiserades till följd av antagandet av kommissionens förordning (EG) nr 900/2007 av den 27 juli 2007 om en stående anbudsinfordran till och med utgången av regleringsåret 2007/08 för fastställande av exportbidrag för vitsocker (EUT L 196, 2007, s. 26).

22 Enligt artikel 3 andra stycket i förordning nr 1360/2013 ska produktionsavgifterna inom sockersektorn för regleringsåret 2005/06, såsom de fastställts i punkt 1 i bilagan till förordningen, tillämpas från och med den 23 februari 2007, det vill säga från samma datum som de avgifter som föreskrevs i artikel 2 i förordning nr 164/2007 skulle ha börjat tillämpas.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 23 Saint Louis Sucre är ett företag som tillverkar socker och som, vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet, omfattades av den gemensamma organisation av marknaden för socker som inrättades genom förordning nr 1260/2001 och, därmed, av det system med produktionsavgifter som infördes genom denna förordning.
- 24 Saint Louis Sucre ansåg att företaget felaktigt hade ålagts att för regleringsåret 2005/06 betala produktionsavgifter för att finansiera exportbidrag på grundval av de kvantiteter socker i lager som inte hade exporterats då nämnda gemensamma organisation av marknaden för socker som reglerade avgifterna och bidragen upphörde att gälla, den 30 juni 2006. Saint Louis Sucre ingav därför den 28 december 2008 ett klagomål och begärde återbetalning av ett belopp på 158 982 544 euro.
- 25 Efter det att Direction générale des douanes et droits indirect (generaldirektoratet för tullar och indirekta skatter) hade avslagit detta klagomål i beslut av den 30 september 2009, väckte Saint Louis Sucre talan om upphävande av detta beslut vid Tribunal de grande instance de Nanterre (förstainstansdomstol i Nanterre, Frankrike).
- 26 Den 6 september 2010 vilandeförklarades målet vid Tribunal de grande instance de Nanterre (förstainstansdomstol i Nanterre) på parternas begäran, i avvaktan på EU-domstolens dom angående en fråga i en begäran om förhandsavgörande om giltigheten av förordning nr 1193/2009. Efter det att domstolen ogiltigförklarat den förordningen i sin dom av den 27 september 2012, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-113/10, C-147/10 och C-234/10, EU:C:2012:591), antog rådet förordning nr 1360/2013. Efter det att denna sistnämnda förordning hade antagits återupptogs målet.
- 27 Saint Louis Sucre gjorde gällande att även om förordning nr 1360/2013 gjorde det möjligt att fastställa det belopp som företaget hade begärt återbetalning av, så kvarstod dock frågan om återbetalning av de avgifter som avsåg det socker som fanns i lager och inte hade exporterats när den gemensamma organisationen av marknaden för socker som inrättats genom förordning nr 1260/2001 upphörde att gälla, i och med att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla genom förordning nr 318/2006. I den nya gemensamma organisationen av marknaden för socker som inrättades genom denna sistnämnda förordning föreskrevs nämligen inte att produktionsavgifter skulle tas ut i syfte att självfinansiera exporten, vilket innebar att en del av avgifterna inte hade använts för att finansiera export, utan i stället hade berikat Europeiska unionen. Saint Louis Sucre angav att unionen den 30 juni 2006 hade samlat på sig ett lager av kvotsocker på 5 669 000 ton, vilket bokförts som överskott som kan exporteras men som inte har exporterats. Inget exportbidrag har hittills betalats ut avseende dessa kvantiteter, och företaget anser därför att det finns grund för dess begäran om återbetalning.
- 28 Tribunal de grande instance de Nanterre (förstainstansdomstol i Nanterre) beslutade därför att förklara målet vilande och att hänskjuta följande tolkningsfrågor till domstolen:
- ”1) Ska artikel 15.2 och 15.8 i förordning nr 1260/2001, tillämpad mot bakgrund av skälen 9 och 11 i förordningen, domarna av den 8 maj 2008, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-5/06 och C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260) och av den 27 september 2012, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-113/10, C-147/10 och C-234/10, EU:C:2012:591), och de allmänna gemenskapsrättsliga principerna om förbud mot obehörig vinst, proportionalitet och näringsfrihet tolkas så, att en sockerproducent har rätt till återbetalning av de produktionsavgifter som betalats avseende de kvantiteter kvotsocker som fortfarande fanns i lager den 30 juni 2006, i och med att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla efter det datumet enligt rådets förordning nr 318/2006?
- 2 a) Om fråga 1 besvaras jakande, ska det avgiftsbelopp som ska återbetalas till producenterna beräknas uteslutande på grundval av den kvantitet socker som fanns i lager den 30 juni 2006?

- b) Om fråga 1 besvaras nekande, ska den kvantitet socker som tjänar som utgångspunkt för återbetalningen av avgifterna grunda sig på förändringarna i gemenskapens lager av socker mellan den 1 juli 2001 och den 30 juni 2006?
- 3) Kan det avgiftsbelopp som ska återbetalas rimligen beräknas genom att den kvantitet socker som anses finnas i lager enligt svaret på den andra frågan multipliceras med ett viktat genomsnitt av de 'genomsnittliga förluster' som konstaterats under perioden för den gemensamma organisationen av marknaden för socker 2001/02–2005/06 eller ska det beräknas på ett annat sätt, och i så fall vilket?
- 4) Om de föregående frågorna besvaras jakande, är då förordning nr 164/2007 ogiltig?"

Huruvida tolkningsfrågorna kan tas upp till sakprövning

- 29 Den franska regeringen har inledningsvis gjort gällande att det är uppenbart att de frågor som ställts av den hänskjutande domstol inte kan tas upp till prövning, av de skäl som anges nedan.
- 30 För det första har den hänskjutande domstolen inte redogjort för de skäl som kan motivera ett hänskjutande utan endast påpekat att det finns en tvekan angående tolkningen av en unionsrättsakt. Den domstolen har i själva verket nöjt sig med att inför EU-domstolen lägga fram de frågor som föreslagits av klaganden i det nationella målet.
- 31 För det andra räcker de faktiska omständigheter som den hänskjutande domstolen har redogjort för inte för att fastställa om svaren på frågorna är nödvändiga för att lösa tvisten i det nationella målet.
- 32 Det är klarlagt att kommissionen genom att anta förordning nr 1193/2009 och därefter rådet genom att anta förordning nr 1360/2013 vidtog de åtgärder som krävdes för att följa domarna av den 8 maj 2008, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-5/06 och C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260), och av den 27 september 2012, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-113/10, C-147/10 och C-234/10, EU:C:2012:591) samt beslutet av den 6 oktober 2008, SAFBA (C-175/07–C-184/07, EU:C:2008:543), genom vilka de kommissionsförordningar som låg till grund för de nationella myndigheternas uttag av produktionsavgifter av sockerproducenterna ogiltigförklarades. De återbetalningar som grundar sig på förordning nr 1360/2013 till förmån för sockerproducenterna gjordes emellertid inte förrän i april 2015, det vill säga efter det att förevarande begäran om förhandsavgörande hade lämnats in den 22 januari 2015. Den hänskjutande domstolen kunde följaktligen inte bedöma vilka konsekvenser en sådan återbetalning hade med avseende på den talan som anhängiggjorts inför den och, i synnerhet, inte avgöra om denna återbetalning medförde att denna talan förlorade sitt ändamål.
- 33 För det tredje har den hänskjutande domstolen inte lämnat någon förklaring till varför den vill få klarlagt huruvida förordning nr 164/2007 är giltig eller till vilket samband det finns mellan denna förordning och det nationella målet.
- 34 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten enligt domstolens fasta praxis presumeras vara relevanta. Dessa frågor ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen på eget ansvar har lämnat och vars riktighet det inte ankommer på EU-domstolen att pröva. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 11 november 2015, Pujante Rivera, C-422/14, EU:C:2015:743, punkt 20 och där angiven rättspraxis).

- 35 I förevarande fall framgår det klart av begäran om förhandsavgörande att den hänskjutande domstolen frågar domstolen om tolkningen av artikel 15.2 och 15.8 i förordning nr 1260/2001 samt, i förekommande fall, om giltigheten av förordning nr 164/2007, för att kunna avgöra huruvida de behöriga myndigheterna hade fog för att avslå Saint Louis Sucres ansökan om återbetalning av de produktionsavgifter som betalats avseende de kvantiteter socker som var kvar i lager den 30 juni 2006, i och med att förordning nr 318/2006 innebar att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla efter detta datum.
- 36 Vad närmare avser den fjärde tolkningsfrågan, som rör giltigheten av förordning nr 164/2007, har Saint Louis Sucre, i sina skriftliga yttranden, gjort gällande att förordningen är ogiltig, medan den belgiska regeringen har ansett att den är giltig. Kommissionen har i sin tur gjort gällande att det saknas anledning att besvara frågan, eftersom nämnda förordning ogiltigförklarades av domstolen i domen av den 27 september 2012, Zuckerfabrik Jülich m.fl. (C-113/10, C-147/10 och C-234/10, EU:C:2012:591). Den belgiska regeringen och kommissionen har vidare, som svar på en skriftlig fråga från domstolen, angett att domstolen ska förstå denna fjärde fråga så, att den avser giltigheten av förordning nr 1360/2013. Den franska regeringen har intagit samma ståndpunkt, men är mer allmänt tveksam till om förevarande begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning. Även Saint Louis Sucre har instämt, med förbehåll för att de återbetalningar som redan beviljats producenter med tillämpning av denna sistnämnda förordning inte ska påverkas av en eventuell ogiltigförklaring av förordningen.
- 37 Det kan i detta sammanhang påpekas att, såsom framgår av punkt 22 i denna dom, förordning nr 1360/2013 ersatte förordning nr 164/2007 med retroaktiv verkan från och med den 23 februari 2007 när det gäller produktionsavgifter inom sockersektorn för regleringsåret 2005/06.
- 38 Den fjärde frågan ska således förstås så, att den avser giltigheten av förordning nr 1360/2013.
- 39 Sammantaget kan därmed begäran om förhandsavgörande tas upp till sakprövning i sin helhet.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 40 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 15.2 och 15.8 i förordning nr 1260/2001 ska tolkas så, att den ger en sockerproducent rätt att återkräva de produktionsavgifter som betalats för de kvantiteter socker inom kvot A och B som fanns kvar i lager den 30 juni 2006, i och med att förordning nr 318/2006 innebar att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla efter detta datum.
- 41 Bakgrunden till denna första fråga är Saint Louis Sucres ansökan som i huvudsak syftade till att företagets produktionsavgift för regleringsåret 2005/06 skulle räknas om, på grund av att de lager av socker inom A- och B-kvoterna som fanns inom gemenskapen när detta regleringsår avslutades inte hade gett upphov till några utgifter i samband med avsättningen av dem.
- 42 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att det i artikel 15.2 a i förordning nr 1260/2001 föreskrevs att det överskott som kunde exporteras, framräknat på grundval av den slutgiltiga produktionen av A- och B-socker, A- och B-isoglukos och A- och B-inulinsirap, å ena sidan, och den slutgiltiga kvantitet socker, isoglukos och inulinsirap som avsatts för förbrukning inom gemenskapen, å andra sidan, skulle fastställas kumulativt för regleringsåren 2001/02–2005/06 före utgången av regleringsåret 2005/06.

- 43 Enligt artikel 6.4 i förordning nr 314/2002, i dess lydelse enligt förordning nr 1140/2003, skulle, vid beräkningen av det överskott som kunde exporteras, den kvantitet socker, isoglukos och inulinsirap som saluförts för konsumtion inom gemenskapen fastställas på grundval av de sammanlagda kvantiteterna av dessa varor i lager vid regleringsårets början, producerade inom A- och B-kvoterna, importerade i obearbetat skick eller ingående i bearbetade importerade produkter, med avdrag för de kvantiteter av dessa samma varor exporterade i obearbetat skick, ingående i bearbetade exporterade produkter, i lager vid slutet av regleringsåret eller som berättigat till produktionsbidrag.
- 44 Att vid beräkningen av det överskott som kunde exporteras för regleringsåren 2001/02–2005/06 dra av de kvantiteter socker, isoglukos och inulinsirap som fanns i lager vid slutet av regleringsåret 2005/06 skulle således strida såväl mot artikel 6.4 i förordning nr 314/2002, i dess lydelse enligt förordning nr 1140/2003, i vilken det uttryckligen föreskrivs att dessa lagrade kvantiteter ska beaktas, som mot artikel 15.2 a i förordning nr 1260/2001, som även den hänför sig till det överskott som kan exporteras men som inte exporterats, vilket nödvändigtvis – såsom även framgår bland annat av skäl 15 i denna sistnämnda förordning – innefattar de kvantiteter som fanns på marknaden under det relevanta regleringsåret, såsom lagrade varor.
- 45 Dessutom, såsom generaladvokaten påpekade i punkt 77 i sitt förslag till avgörande, innebär den omständigheten att det fortfarande hänvisas till den ”beräknade” sammanlagda förlusten, även efter den justering som föreskrevs i artikel 15.2 och 15.3 i förordning nr 1260/2001 avseende regleringsåren 2001/02–2005/06, att förlusten kanske ännu inte uppkommit fullt ut. Domstolen har för övrigt slagit fast att metoden för att kalkylera den beräknade sammanlagda förlusten i vilket fall som helst syftar till att fastställa de förluster som kan hänföras till avsättningen av gemenskapens överskottsproduktion med hjälp av uppskattningar och på ett vedertaget sätt (dom av den 8 maj 2008, Zuckerfabrik Jülich m.fl., C-5/06 och C-23/06–C-36/06, EU:C:2008:260, punkt 43).
- 46 Det ska för övrigt betonas, såsom generaladvokaten påpekat i punkt 82 i sitt förslag till avgörande, att den reform av den gemensamma organisationen av marknaden för socker som genomfördes genom förordning nr 318/2006, även om den var omfattande, inte – såsom framgår av artikel 32.1 och 32.2 i den förordningen – innebar att systemet med exportbidrag avskaffades.
- 47 Det fanns således en överlappning mellan den gemensamma organisation av marknaden för socker som inrättades genom förordning nr 1260/2001 för perioden mellan regleringsåren 2001/02–2005/06 och samma gemensamma organisation av marknaden sådan den reformerats genom förordning nr 318/2006 från och med regleringsåret 2006/07.
- 48 Enligt förordning nr 958/2006 genomfördes sålunda en stående anbudsinfordran för regleringsåret 2006/07 för fastställande av exportbidrag för vitsocker.
- 49 Möjligheten för producenter att exportera det socker som lagrats, med bidrag, upphörde således inte när regleringsåret 2005/06 avslutades.
- 50 Slutligen kan det påpekas att det genom artikel 16.1 i förordning nr 318/2006 infördes en produktionsavgift först från och med regleringsåret 2007/08, och att ändamålet med denna avgift för övrigt, enligt skäl 19 i denna förordning, var att bidra till finansieringen av utgifter i samband med den gemensamma organisationen av marknaden för socker, och inte att, i likhet med de produktionsavgifter som föreskrevs i förordning nr 1260/2001, till fullo finansiera utgifterna för att avsätta det överskott som var resultatet av förhållandet mellan gemenskapens produktion och konsumtion.
- 51 Det kan i detta sammanhang påpekas att det, enligt förordning nr 900/2007 genomfördes en stående anbudsinfordran till och med utgången av regleringsåret 2007/08 för fastställande av exportbidrag för vitsocker.

- 52 Unionslagstiftaren har inom jordbruksområdet ett stort utrymme för skönsmässig bedömning som motsvarar det politiska ansvar som tilldelats lagstiftaren enligt artiklarna 40–43 FEUF. Domstolens prövning ska följaktligen begränsas till en kontroll av huruvida åtgärden i fråga är behäftad med ett uppenbart fel eller innebär maktmissbruk, eller av att den ifrågavarande myndigheten inte på ett uppenbart sätt har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning (dom av den 14 mars 2013, Agrargenossenschaft Neuzelle, C-545/11, EU:C:2013:169, punkt 43 och där angiven rättspraxis). Under ovannämnda omständigheter och mot denna bakgrund tycks rådet inte ha gjort sig skyldigt till ett uppenbart fel, maktmissbruk eller på ett uppenbart sätt ha överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning, när den för regleringsåret 2005/06 föreskrev att det överskott som fanns vid slutet av detta regleringsår och som kunde exporteras skulle beaktas, vilket med nödvändighet innefattade de kvantiteter socker som fanns i lager vid regleringsårets slut.
- 53 När det gäller det argument som åberopats av Saint Louis Sucre under förhandlingen, enligt vilket de exportbidrag som beviljats för regleringsåret 2006/07 finansierats av de belopp som tagits ut på de tilläggskvoter för socker som beviljats sockerproducenterna under detta regleringsår, i enlighet med artikel 8 i förordning nr 318/2006, kan det påpekas att det rörde sig om en frivillig tilldelning av kvoter, på ansökan av företagen själva, och att inget i akten i vilket fall som helst tyder på att de belopp som togs ut på detta sätt inte skulle ha använts för att täcka de utgifter som hänför sig till dessa tilläggskvoter utan för att finansiera nämnda bidrag.
- 54 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras på följande sätt: Artikel 15.2 och 15.8 i förordning nr 1260/2001 ska tolkas så, att den inte ger en sockerproducent rätt att återkräva de produktionsavgifter som betalats för de kvantiteter socker inom kvot A och B som fanns kvar i lager den 30 juni 2006, eftersom förordning nr 318/2006 innebar att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla efter detta datum.

Den andra och den tredje frågan

- 55 Mot bakgrund av svaret på den första frågan är det inte nödvändigt att besvara den andra och den tredje frågan.

Den fjärde frågan

- 56 Mot bakgrund av svaret på den första frågan, har det inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av förordning nr 1360/2013.

Rättegångskostnader

- 57 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) Artikel 15.2 och 15.8 i rådets förordning (EG) nr 1260/2001 av den 19 juni 2001 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker ska tolkas så, att den inte ger en sockerproducent rätt att återkräva de produktionsavgifter som betalats för de kvantiteter socker inom kvot A eller B som fanns kvar i lager den 30 juni 2006, eftersom rådets förordning (EG) nr 318/2006 av den 20 februari 2006 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker innebar att systemet med produktionsavgifter upphörde att gälla efter detta datum.

- 2) Det har inte framkommit någon omständighet som kan påverka giltigheten av rådets förordning (EU) nr 1360/2013 av den 2 december 2013 om fastställande av produktionsavgifterna inom sockersektorn för regleringsåren 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05 och 2005/06, av den koefficient som krävs för beräkning av tilläggsavgiften för regleringsåren 2001/02 och 2004/05 och av de belopp som sockerproducenterna ska betala till säljarna av sockerbetor med avseende på skillnaden mellan de maximala avgifterna och de avgifter som ska tas ut för regleringsåren 2002/03, 2003/04 och 2005/06.

Underskrifter